

Kong Drosselskæg

Der var engang en konge, som havde en datter, der var så dejlig som den klare sol, men hun var stolt og hovmodig og syntes, ingen frier var god nok til hende. Hun afviste den ene efter den anden og spottede dem oven i købet. Engang fejrede kongen en stor fest og indbød alle unge mænd fra nær og fjern. De blev stillet op efter rang og stand. Først kom kongerne, så hertugerne, derpå fyrsterne, greverne og friherreerne, og til sidst adelsmændene. Kongedatteren gik fra den ene til den anden, men hun havde noget at udsætte på dem allesammen. Den ene var for tyk: "Sikken en øltønde," sagde hun, den anden for lang: "Stork, stork, langeben," den tredje for lille: "Lille og tyk, klodset og styg," den fjerde for bleg: "Han ser jo ud som døden fra Lybæk," den femte for rød: "Han ligner en kalkunsk hane," den sjette ikke rank nok: "Som frisk træ, der er tørret ved ovnen." Der var noget i vejen med dem allesammen, men især gjorde hun sig lystig over en stakkels konge, der stod allerøverst, og hvis hage var lidt vel krum. "Hans hage ligner jo et drosselnæb," råbte hun leende, og efter den tid fik han navnet Drosselskæg. Men da den gamle konge så, at hun kun havde frierne til bedste, blev han vred og svor, at hun skulle tage den første, den bedste tigger til mand.

Et par dage efter hørte de en fattig spillemand synge nede i gården, og kongen sendte bud efter ham. Spillemanden kom op i salen i sine smudsige pjalter, sang for kongen og hans datter og bad om en almisse. Men kongen sagde: "Jeg synes så godt om din sang, at jeg vil give dig min datter til kone." Kongedatteren blev forfærdet, men kongen stod fast ved sin beslutning: "Jeg har svoret at give dig til den første, den bedste tigger, og den ed vil jeg holde," sagde han. Præsten blev straks hentet, og kongedatteren viet til tiggeren. "Det passer sig ikke for en tiggerske at bo i et slot," sagde kongen, "det er bedst, du drager bort med din mand."

Tiggeren tog hende i hånden, og de gik videre til fods. Da de kom til en stor skov, spurgte hun:

"Hvem ejer vel den grønne skov, der er så stor og prægtig?"

"Det sikkert er kong Drosselskæg, han er en herre mægtig,

og hvis du havde villet, var den nok din tillige."

"Ak, havde jeg dog taget ham. Hjælp Gud mig arme pige."

Kort tid efter kom de over en eng, og hun spurgte:

"Hvem ejer vel den grønne eng, der er så stor og prægtig?"

"Det sikkert er kong Drosselskæg, han er en herre mægtig,

og hvis du havde villet det, var den nok din tillige."

"Ak, havde jeg dog taget ham. Hjælp Gud mig arme pige."

Da de havde gået endnu et lille stykke, kom de gennem en stor by, og kongedatteren spurgte:

"Hvem ejer vel den skønne stad, der er så stor og prægtig?"

"Det sikkert er kong Drosselskæg, han er en herre mægtig,

og hvis du havde villet det, var den nok din tillige."

"Ak, havde jeg blot taget ham. Hjælp Gud mig arme pige."

"Jeg kan virkelig ikke lide, at du hele tiden ønsker dig en anden mand," sagde spillemanden, "er jeg måske ikke god nok til dig?" Langt om længe kom de til et ganske lille hus.

"Hvor er det hus dog lille, hvor murene er skrå, herregud for de stakler, som derinde leve må!"

sagde prinsessen. "Det er dit og mit hus," svarede spillemanden, "her skal vi bo." Døren var så lav, at hun måtte bøje hovedet for at komme igennem den. "Hvor er tjenerne," spurgte hun. "Tjenerne," sagde spillemanden og rystede på hovedet, "du må virkelig selv gøre, hvad du vil have gjort. Gør nu straks ild på og sæt vand over, så du kan lave noget mad til mig, jeg er sulten." Kongedatteren anede ikke, hvordan hun skulle bære sig ad, og tiggeren måtte hjælpe hende, for at få det til at gå nogenlunde. Da de havde spist den tarvelige kost, gik de i seng, og næste morgen vækkede han hende ganske tidligt, for at hun skulle stå

op og gøre huset i orden. Et par dage levede de på den vis, og spiste og drak, hvad der var i huset. "Nu går det ikke længere," sagde manden så, "vi æder alt op, og fortjener ingenting. Du må flette nogle kurve." Han gik ud og hentede vidjer, og hun begyndte at flette, men det gjorde så ondt i hendes fingre, at hun måtte holde op. "Det går nok ikke," sagde manden, "måske kan du bedre spinde." Hun prøvede også det, men tråden skar hendes fine fingre til blods. "Du duer da heller ikke til nogen verdens ting," sagde han ærgerlig, "med dig er jeg rigtignok kommet godt op at køre. Nu er det bedst at prøve, om vi ikke kan tjene lidt ved at sælge krukker og jerngryder. Du må sætte dig ud på torvet med dem." Hun sukkede og tænkte: "Gud ved, hvad folk siger, når de kender mig igen og ser mig sidde der som en anden sælgekone." Men det hjalp ikke, hun måtte føje sig, hvis de ikke skulle dø af sult. Første gang gik det godt. Folk købte af hende, fordi hun var så smuk, og der var mange, som gav hende pengene og lod hende beholde krukkerne alligevel. De levede nu en tid af det, hun havde tjent, men da det slap op, købte manden igen en hel del krukker og gryder, og hun måtte sætte sig ud på torvet med det. Så kom der en fuld soldat ridende, sprængte lige ind mellem krukkerne, og skårene fløj til alle sider. Hun begyndte at græde og vidste slet ikke, hvad hun skulle gøre. "Hvad vil min mand dog sige," jamrede hun og løb hjem og fortalte ham, hvad der var sket. "Der er heller ingen fornuftige mennesker, som sætter sig lige på hjørnet," sagde han ærgerligt, "men du duer ikke til nogen verdens ting. Nu har jeg været oppe på kongens slot for at spørge, om de ikke havde brug for en kokkepige. Der skal du gå op i morgen, så får du da i det mindste føden."

Nu blev kongedatteren kokkepige, måtte gå kokken til hånde og gøre det groveste arbejde. I lommen havde hun en skål, og den fyldte hun med den mad, hun fik, og deraf levede de. På den tid skulle netop den ældste kongesøns bryllup fejres, og den stakkels kone gik op og stillede sig ved døren for at få lidt af stadsen at se. Da lysene blev tændt og salen strålede i blændende pragt, mens alle de pyntede mennesker forsamlede sig, tænkte hun bedrøvet på sin sørgelige skæbne og forbandede det hovmod, der havde styrtet hende i fattigdom. Undertiden kastede tjenerne et par bidder hen til hende af den mad, de bragte ind, og hun puttede det altsammen ned i krukken for at tage det med hjem. Pludselig trådte kongesønnen ud, klædt i fløjls og silke, med en guldkæde om halsen, og da han så den smukke kone, greb han hendes hånd og ville danse med hende.

Hun kendte straks kong Drosselskæg og strittede imod, men det hjalp ikke, han trak hende ind i salen. Pludselig gik det bånd, der holdt på krukken itu, og suppen og kødstumperne væltede ud på gulvet. Alle folk lo og spottede hende, og hun var så fortvivlet og skamfuld, at hun ønskede sig tusind mile under jorden. Hun løb ud af døren og ville flygte, men da hun var kommet et par trin ned ad trappen var der en, som greb hende i armen, og da hun vendte sig om, så hun kong Drosselskæg. "Du skal ikke være bange," sagde han mildt, "jeg og spillemanden, som du har levet med i det fattige hus, er en og den samme. Det var også mig, der var husaren, som knuste dine krukker. Jeg har gjort det for at straffe dit hovmod og din spottelyst og bøje dit stolte sind." Men hun græd heftigt og sagde: "Jeg er ikke værdig til at være din hustru." - "Hold nu op at græde," sagde han og kyssede hende, "nu er de onde dage forbi. Nu skal vi fejre vores bryllup." Kammerpigerne iførte hende da prægtige klæder og hendes far kom med hele sit hof for at være med til bryllupsfesten. Jeg ville ønske vi to også havde været der.

* * *